

Crònica de les I Jornades de Didàctica de la Matemàtica de la Universitat de Vic

Amb motiu de la declaració de l'any 2000 com l'Any Mundial de les Matemàtiques per part de la Unesco, a la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic es varen celebrar les I Jornades de Didàctica de la Matemàtica de la Universitat de Vic els dies 5 i 6 de maig de 2000. Aquestes jornades, organitzades de manera conjunta pels professors de Didàctica de la Matemàtica del Departament d'Educació Infantil i del Departament de Ciències i Ciències Socials de la Facultat d'Educació, varen aplegar a més de 200 mestres i estudiants procedents de diferents àmbits del territori català interessats pel procés d'ensenyament-aprenentatge de la matemàtica a les etapes d'Educació Infantil, Educació Primària i primer cicle d'ESO.

En la sessió d'obertura de les Jornades varen intervenir-hi el Rector de la Universitat de Vic, Ricard Torrens; el Vice-rector, Lluís Pinyol; el Degà de la Facultat d'Educació, Antoni Tort; i Àngel Alsina en representació del Comitè Organitzador. Tots ells varen fer breus intervencions en les que es deixaven clars els objectius de l'Any Mundial de les Matemàtiques i la satisfacció de poder celebrar les I Jornades.

A continuació la professora de la Universitat de Vic i de la Universitat de Girona Mª Antònia Canals va pronunciar la conferència "L'ús del material manipulable en l'aprenentatge de les matemàtiques", que va consistir en una reflexió sobre la importància d'iniciar l'aprenentatge de qualsevol contingut matemàtic a partir de la manipulació i l'experimentació, independentment de l'edat dels alumnes. Per exemplificar-ho, en finalitzar la conferència, el professor de la Universitat de Barcelona Anton Aubanell va fer gaudir a tots

els assistents amb el sorprenent espectacle matemàtic "Geometria amb bombolles de sabó": la naturalesa o, més ben dit, el sabó al servei de les matemàtiques! Excepcional!.

El dissabte 6 de maig es varen dur a terme tres torns de tallers, dos al matí i un a la tarda. L'objectiu dels tallers va ser que els assistents a les jornades poguessin participar de manera activa a través de l'observació directa, la manipulació i l'experimentació amb diferents materials i recursos. Concretament, es varen dur a terme els següents 17 tallers:

Tallers de l'escola bressol (0-3 anys)

- "El treball de la lògica matemàtica a través del material inespecífic". Judit Cucala i Vicky Romero, de l'Escola Bressol Nens i Nenes de Barcelona.
- "Com desenvolupa les relacions matemàtiques un nen sensoriomotriu". Teruca Buscart, de la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic.
- "Juguem, manipulem i experimentem amb les safates". Lourdes Baltrons, Meritxell Cots, Sílvia Lara i Raquel Parejo, estudiants de la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic.

Tallers de parvulari (3-6 anys)

- "La descoberta de l'espai a partir del moviment a l'etapa infantil". Núria Franc, de la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic. Aquest taller es va desdoblar amb el nom:
- "El tractament lúdic de la lògica i el càlcul al parvulari". Àngel Alsina, de la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic.
- "Jocs de lògica i càlcul al parvulari". M. Antònia Canals, de la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic.
- "Què podem fer amb el paper d'emboïcar". Mestres d'Educació Infantil del Grup Perímetre de Girona.
- "Treballem amb catàlegs i revistes". Mestres d'Educació Infantil del Grup Perímetre de Girona.

Tallers de Primària (6-12 anys)

- Estudi de cossos geomètrics: ombres i seccions”. Miquel Mallèn i Pere Díaz, de la Zer Les Salines de l'Alt Empordà.
- “Itinerari geomètric pel casc antic de Vic”. Grup Més o Menys de Primària d'Osona.
- “Jocs comercialitzats per treballar les matemàtiques a Cicle Inicial”. Ceci Martínez, del Grup Perímetre de Girona.
- “Viure l'estadística a Primària”. Bea Cruset, Jordi Fernández i Elvira Figueras, del Grup Perímetre de Girona.
- “Malalts de la matemàtica: menys 2000, menys mil·leni. Més divertir-se, més ingeni”. Lluís Segarra i David Barba.
- “El mercat dels problemes”. Jordi Arnella, del Grup Perímetre de Girona.
- “El Tangram”. Pau Casañas, de la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic
- “El cos i el moviment en l'aprenentatge de les matemàtiques”. Ester Bosch, Josep Callís, Coral-lí Colprim, Jaume Pagès i Joana Pagès, del Grup Perímetre de Girona.
- “Matemàtiques per a nens i nenes amb necessitats educatives especials”. Núria Rosich, de la Facultat de Formació del Professorat de la Universitat de Barcelona.
- “La calculadora a primària”. Jordi Baldrich, de Càsió.

Tallers de 1r cicle d'ESO (12-14 anys)

- “Matemàtiques al Petit Parc Güell de Colera. L'Art Parc”. Anna Roca, del Grup Perímetre de Girona.

Els tallers, que varen ser ben valorats en les enquestes lliurades pels assistents, varen ser enfocats de manera que els continguts, materials i recursos exposats fossin aplicables directament a les aules.

A més dels tallers, durant totes les jornades es van realitzar els següents actes simultanis:

- Una exposició de materials didàctics per treballar les matemàtiques d'una manera manipulativa i lúdica a l'educació infantil i a

primària.

- Una exposició de llibres i quaderns de didàctica de la matemàtica de Rosa Sensat, i de les editorials Eumo, Graó, Onda i Síntesis.
- Una exposició de llibres i revistes de didàctica de la matemàtica organitzada per la Biblioteca de la Universitat de Vic.

Aquestes exposicions, molt visitades pels assistents, varen permetre que les I Jornades esdevinguessin un marc idoni per a la difusió de materials didàctics adreçats a l'ensenyament de la matemàtica, tant elaborats pels professionals en actiu com per altres especialistes.

El darrer acte de les I Jornades va ser una conferència plenària a càrrec de Claudi Alsina, catedràtic de Matemàtiques de la Universitat Politècnica de Catalunya. La conferència, titulada “El matescopi. Una mirada matemàtica a l'escola del 2000” va ser una brillant reflexió sobre la funció de les matemàtiques en la societat i el paper dels mestres com a mediadors en l'aprenentatge.

Finalment, es va dur a terme l'acte de clausura en què van intervenir els professors de la Universitat de Vic M. Antònia Canals i Pau Casañas, que varen agrair la col·laboració de tots els que han permès que les Jornades fossin una realitat. El Coordinador dels Estudis de Mestre de la Facultat d'Educació, Joan Soler, després d'agraciar l'elevat nombre d'assistència, va donar per clausurades les Jornades.

Àngel Alsina